จากนั้นพระยาตากก็รวบรวมไพร่พลไทย และจีน ประมาณ 5,000 คนเศษ เรื่อรบราว 100 ลำ จึงเคลื่อนทัพเมื่อเดือน 11 พ.ศ. 2310 (ขณะนั้น กรุงศรีอยุธยาแตกแล้ว) มาที่เมืองธนบุรี จับนายทองอิน ผู้ทรยศต่อชาติประหารชีวิตที่ค่ายโพธิ์สามต้น จากนั้น ปะทะกับกองทัพสุกี้ ได้ชัยชนะ สุกี้ตายในสนามรบ จึงมุ่งหน้ายกทัพกลับสู่กรุงศรีอยุธยา

เริ่มสร้างกรุงธนบุรี เมื่อพระยาตากได้พักค่าย
ที่กรุงศรีอยุธยาแล้ว ได้ขุดพระบรมศพสมเด็จ
พระเจ้าเอกทัศ ถวายพระเพลิงอย่างสมเกียรติ และ
ดำริที่จะช่อมแซมกรุงศรีอยุธยาในคืนนั้นพระยาตาก
ได้ประทับแรมที่พระที่นั่งทรงปืน ได้ฝันว่าสมเด็จ
พระเจ้าอยู่หัวองค์ก่อนๆ เสด็จมาขับไล่มิให้มาอยู่ที่
กรุงศรีอยุธยา จึงยกทัพกลับมาสร้างกรุงธนบุรี
เป็นราชธานี ซึ่งอยู่ระหว่างวัดอรุณราชวราราม
กับ วัดโมลีโลก และเหล่าข้าราชการ ทหาร ไพร่ พล
ทั้งหลายได้อัญเชิญพระยาตากขึ้นครองราชย์
ทรงพระนามว่า สมเด็จพระบรมราชาที่ 4 หรือที่เรียก
กันว่า สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ในขณะ
ที่พระองค์มีพระชนมายุ 34 พรรษา

สาเหตุที่ทรงเลือกสร้างกรุงธนบุรีเป็นราชธานี

- 1. พระองค์มีกองกำลังทหารน้อย ไม่สามารถ รักษากรุงศรีอยุธยาที่เป็นเมืองใหญ่ไว้ได้
- 2. ทหารของพระองค์มีน้อยพอที่จะรักษาเมืองเล็ก อย่างกรุงธนบุรีไว้ได้
- 3. กรุงศรีอยุธยาถูกทหารพม่าเผาทำลายทรุดโทรม ไปมากไม่สามารถจะบูรณะให้ดีเหมือนเดิมได้
- 4. พม่ารู้เส้นทางที่จะเข้าตีกรุงศรีอยุธยาได้สะดวก ทั้งทางบกและทางน้ำ
- 5. กรุงธนบุรีตั้งอยู่ในบริเวณคุ้งแม่น้ำเจ้าพระยา ที่มีน้ำลึกใกล้ทะเล ข้าศึกมาตีทางบกได้ยาก
- 6. กรุงธนบุรีสะดวกต่อการค้าขาย

ระยอง สหสินการพิมพ์ ระยอง

เอกสารอ้างอิง บรรณานุกรม

ดวงพร ที่ปะปาล. สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช. สำนักพิมพ์อำนวยสาสน์ กรุงเทพ : ศูนย์วัฒนธรรมระยอง . สมเด็จพระเจ้าตากสินกับแผ่นดิน

> เจ้าอาวาสวัดเชิงท่าองค์ปัจจุบัน คือ พระใบฎีกาฉลาด อตุตสาโร วัดเชิงท่า โทร. 0-3525-2073, 0-1792-6650

นายไชยวัฒน์ วรเชฐวราวัตร ครุศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยครูเพชรบุรี เพชรบุรี 2528 ผู้เรียบเรียง โทร. 0-1296-8480

โรงเรียน สถานศึกษา หรือหน่วยงานภาครัฐและเอกชน จะมาทัศนศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา หากมีความประสงค์ที่จะต้องการวิทยากรบรรยายนำชม หรือสอบถามข้อมูลท่องเที่ยว โทร. ติดต่อ 01-2968480 หรือ ที่อยู่ทางจดหมาย ตู้ปณ.5 ถ.เดชาวุธ อยุธยา 13002

ลัดเชิงท่า

อ.พระนครศรีอยุธยาอ.พระนครศรีอยุธยา

พระราชประวัติ ของ สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

* * *

สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช มีนามเดิมว่า "หยง" แซ่แต้ เป็นเชื้อสายจีนแต้จิ๋ว ต่อมาเปลี่ยน

เป็นชื่อ "สิน" ทรง
พระราชสมภพเมื่อ
วันอาทิตย์ ขึ้น 15 ค่ำ
เดือน 5 จุลศักราช
1096 ปีขาล (อาทิตย์
ที่ 17 เมษายน พ.ศ.
2277) ในแผ่นดิน
สมเด็จพระเจ้าบรมโกศ
กษัตริย์องค์ที่ 31 ของ
กรุงศรีอยุธยา

บิดาชื่อ นายไหฮอง เป็นนายอากรบ่อนเบี้ย มารดาชื่อ นางนกเอี้ยง เมื่ออายุได้ 9 ขวบ พระยาจักรีมีตำแหน่ง เป็นพระสมุหนายกในขณะนั้น ได้ขอเด็กชายสิน มาเลี้ยงเป็นบุตรบุญธรรม และนำไปฝากเรียนหนังสือ กับพระอาจารย์ทองดี เจ้าอาวาสวัดโกษาวาส (วัดเชิงท่า ในปัจจุบัน)

อยู่มาวันหนึ่ง เด็กชายสินได้ชวนศิษย์วัดด้วยกัน เล่นการพนัน (บ่อนถั่ว) ในวัด ถูกพระอาจารย์ทองดี จับได้ จึงลงโทษเพราะเป็นหัวหน้า โดยนำไปมัดมือ ติดกับบันไดศาลาท่าน้ำหน้าวัด ตั้งใจว่าสักครู่จะมา แก้มัด ปรากฏว่าพระอาจารย์ทองดีติดธุระจนลืม เด็กชายสิน มานึกได้ก็ค่ำแล้ว จึงสั่งให้พระและ สามเณรตามหากันทั่ววัด พบเด็กชายสินลอยน้ำ ไปติดอีกฝั่งหนึ่ง โดยไม่ได้รับอันตรายแต่อย่างใด จึงแก้มัดแล้วนำเข้าไปในพระอุโบสถสวดชยันโตและ รับขวัญ จากนั้นก็ให้บวชเณร ด้วยความวิริยะ อุตสาหะ ได้ศึกษาพระธรรมวินัย ภาษาญวน แขก จนอายุ 20 ปี จึงอุปสมบท และจำพรรษา ณ วัดโกษาวาส ได้ 3 พรรษา ได้ศึกษาวิชาบาลี ขอม และลาสิกขาบท คุดกมารับราชการเป็นมหาดเล็กรับใช้ในสมเด็จ พระเจ้าบรมโกศ ต่อมารัชสมัยสมเด็จพระเจ้าเอกทัศ (กษัตริย์องค์สุดท้าย) ได้โปรดเกล้าแต่งตั้งให้เป็น

หลวงยกกระบัตรเมืองตาก ภายหลังได้เลื่อนยศเป็น พระยาตาก และพระยาวชิรปราการผู้สำเร็จราชการ เมืองกำแพงเพชร ตามลำดับ

พ.ศ. 2309 ขณะที่สมเด็จพระเจ้าเอกทัศ ปกครองบ้านเมืองขณะนั้น พระองค์ไม่สนพระทัย ในด้านการทหาร และการป้องกันประเทศ ลุ่มหลง ในอิสตรี และสุรา ทำให้ข้าราชการน้อยใหญ่แตก ความสามัคคี มีใจรผู้ร้ายชุกชุม ข้าราชการรีดไถ ประชาชน บ้านเมืองระส่ำระสายจนเกิดสงคราม พม่ายกทัพมาล้อมกรุงศรีอยุธยา

ขณะที่พระยาตากนำกำลังรักษาพระนครอยู่นั้น พระเจ้าเอกทัศจึงสั่งให้ประกาศว่า ถ้าใครยิงปืนใหญ่ ให้ขออนุญาตลูกขุนก่อน เพราะการยิงปืนใหญ่ แต่ละครั้งทำให้พระสนมตกใจ ครั้งหนึ่งพระยาตากสิน ยิงปืนใหญ่โดยไม่ขออนุญาต พระองค์ทรงกริ้วมาก แต่ทรงเห็นว่ามีความชอบมาแต่ก่อนจึงให้ภาคทัณฑ์ไว้ พระยาตากเกิดความท้อแท้ คิดว่ากรุงศรีอยุธยา จะต้องแตก หากขึ้นอยู่ในวังหลวงก็คงต้องตายแน่ จึงตัดสินใจพาทหารคู่ใจ คือ พระยาพิชัยดาบหัก กับทหารอีกประมาณ 500 คน ตีฝ่าวงล้อมออกไป ตั้งค่ายที่วัดพิชัย (วัดพิชัยสงคราม) ริมแม่น้ำป่าสัก ใกล้กับสถานีรถไฟอยุธยา เมื่อวันเสาร์ เดือนยี่ ขึ้น 4 ค่ำ ปีจอ จุลศักราช 1128 (ตรงกับวันที่ 3 มกราคม พ.ศ. 2309) เพื่อรวบรวมกำลังกลับมาต่อสู้กับพม่าต่อไป พอวันรุ่งขึ้นได้ยกทัพไปตั้งที่โพสางหาร (วัดโพสาวหาญ ปัจจุบันอยู่ที่อำเภออุทัย) ทหารพมาติดตามไปก็ถูกตี พ่ายกลับมา จากนั้นนำกำลังไปตั้งค่ายต่อที่บ้านพรานนก

ในการรบครั้งนี้พระยาตากสินทำอุบายรบแล้วถอยหนี
ทหารพม่าไม่ทราบในกลอุบาย ยกทัพติดตาม
ถูกทหารของพระยาตากปิดล้อม แล้วยิงด้วยปืนใหญ่
ทหารพม่าตายจำนวนมาก จึงมุ่งหน้าต่อไปตั้งมั่น
ที่ระยอง และจันทบุรี ตามลำดับ

ขณะที่ตั้งทัพที่จันทบุรี ได้ชักชวนให้เจ้าเมือง ช่วยรบ แต่พระยาจันทบุรีไปสมคบกับขุนรามหมื่นช่อง (กรมการเมืองระยอง) หลอกลวงให้พระยาตากยกทัพ เข้าเมืองจันทบุรี แต่พระยาตากทราบในกลอุบาย ที่ไม่ชื่อ จึงสั่งให้ทหารตั้งทัพชุมนุมอยู่นอกเมือง พอตกเย็นก็ได้เรียกประชุมแม่ทัพนายกองสั่งว่า เราจะตีเมืองจันทน์ในค่ำวันนี้ให้เอาอาหารทิ้งให้หมด และทุบหม้อข้าวเสียให้หมด ทหารทุกคนไปกินข้าวเช้า ด้วยกันที่ในเมือง ถ้าตีเมืองไม่ได้ในค่ำวันนี้จะได้อดตาย ด้วยกันทั้งกองทัพ ในที่สุดก็ตีเมืองจันทน์ได้สำเร็จ

